

SETESDAL MILJØ & GJENVINNING IKS

Årsberetning

2017

Formell bakgrunn

I henhold til § 10 i selskapsavtalen og § 5 i forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper skal det hvert år legges fram en årsberetning sammen med årsregnskapet. I årsberetningen skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme selskapets stilling og resultatet av virksomheten som ikke fremgår av årsregnskapet, samt om andre forhold som er av vesentlig betydning for selskapet.

Styrets sammensetning

Navn	Verv	Kommune
Torgeir Hodne	leder	Evje og Hornnes kommune
Kjell Øyvind Berg	nestleder	Bygland Kommune
Wenche Erland Gunnarsen	medlem (1/1-30/6)	Valle kommune
Liv-Hilde Holm	medlem	Bykle kommune
Egil Mølland	medlem	Iveland kommune

Årets aktiviteter

Styret har i 2017 avholdt 5 møter og behandlet 33 saker. Det har ikke vært saker av en sådan karakter at de bør nevnes særskilt i årsmeldingen.

Personalressurser

Setesdal Miljø & Gjenvinning har 13 ansatte med totalt 10,8 årsverk. Hvorav en er lærling i gjenvinningsfaget.

Arbeidsmiljø

Selskapet har hatt fokus på arbeidsforhold, økt kvalitet, gode informasjonsrutiner og regelmessige personalmøter.

Sykefravær

Sykefraværet i SMG er vanligvis lavt. Sykefraværet i 2017 var på 7,87 % mot 2,27% i 2016. Det høye sykefravær i 2017 skyldes to langtidssykemeldinger. Det er ikke kommet melding om at sykefraværet har vært arbeidsrelatert.

Internkontroll

Jevnfør lov om helse, miljø og sikkerhet samt internkontrollforskriften arbeider selskapet kontinuerlig med å ivareta HMS.

Selskapet har utarbeidet HMS-håndbok som legger til rette for HMS-arbeidet. En del av HMS-arbeidet består bl.a. av gjennomgang av sikkerhetsrutiner og driftsprosedyrer ved håndtering av avfall og bruk av maskiner og utstyr. Selskapet har egne driftsmanualer for de overordnede driftsområder ved selskapet. Disse inngår som en del av HMS-arbeidet og internkontrollen. I tillegg inngår gjeldende lover og forskrifter knyttet til selskapets arbeidsområde som en del av HMS håndboken og er tilgjengelig for de ansatte – disse omhandler: Internkontroll, brann og eksplosjonsvern, el-sikkerhet, miljø og helse, strålevern, industrivern, arbeidsmiljø, forurensing og storulykker.

Det foretas årlige vernerunde med verneombud. HMS er satt opp som eget punkt på hvert personalmøte.

Det har ikke heller i 2017 vært arbeidsulykker blant de ansatte.

Setesdal Miljø & Gjenvinning IKS er IA-bedrift og medlem av Setesdal Bedriftshelsetjeneste.

Likestilling

I henhold til KL § 48 5. ledd skal det redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med lov om likestilling mellom kjønnene.

I Setesdal Miljø & Gjenvinning er begge kjønn representert i arbeidsstokken. Ved utlysning av stillinger har vi tidligere fremsatt ønske om at begge kjønn skal være representert. Dette vil også gjelde for fremtidige ansettelse. Selskapet tilrettelegger arbeidsplassen for begge kjønn.

Selskapet sine kontor og personalfasiliteter er tilrettelagt for begge kjønn og for handikappede.

Selskapet har i dag en kjønnsfordeling på 23 % kvinner og 77 % menn.

Kurser og etterutdanning.

Ansatte i Setesdal Miljø & Gjenvinning har i 2017 deltatt i kurs om farlig avfall, Komtek og arbeidsmiljø. En av de ansatte har tatt fagbrev i gjenvinningsfaget. Vi vurderer fortløpende relevante kurs for å opprettholde og utvikle kompetansen på alle fagområder, og for å sikre helse, miljø og sikkerhet.

Regnskap

Årsregnskapet viser et ordinært resultat før avsetninger på kr. 272 635 og et regnskapsmessig resultat på kr. 0.

I årsregnskapet er det inntektsført kr. 4.725.000,- i forsikringsutbetalinger som oppgjør etter brann av administrasjonen. Midlene er ubrukte og er satt av på et bundet fond til gjenoppbygging av administrasjonsbygget. Dette forklarer det store avvik mellom regnskap og budsjett i investeringsregnskapet.

Selskapet har gjennom en årrekke hatt økonomi til å avsette midler til investeringer i anlegg og utstyr, samt bygge opp etterdriftsfond. Etterdriftsfondet er pr. 31.12. 2017 på ca. kr. 5,2 mill. og forventes å tilfredsstille krav om finansiell garanti for avslutning og etterdrift av deponiet på Syrtveit. Det er derfor ikke avsatt midler til etterdriftsfond i 2017.

Selskapet har gjennom flere år sendt inn ligningsattest for skatteberegning av inntekter på næringsavfall. SMG har siden 2014 svart skatt av overskudd på næringsavfall. For 2017 er overskudd på næringsavfall beregnet til kr. 889 338 av dette må det svares skatt med kr. 115 198.

Kapitalregnskapet viser investeringer i varige driftsmidler på kr. 7 481 803.

Økonomi

Behandlingskostnaden ved forbrenning av restavfall er høy og påfører derved selskapet vesentlige kostnader. At prisen på behandling av restavfall er høy betyr at selskapets strategi med fokus på økt sortering og gjenvinning som følge er grunnleggende for å holde renovasjonsavgiften på et lågest mulig nivå.

SMG inngikk i 2016 en 5-årig avtale med RenoNorden om innsamling av avfall. I september 2017 gikk RenoNorden konkurs, dette har også påført selskapet ekstrakostnader da man måtte inngå en kortvarig avtale med en annen leverandør.

Drift

Driften ved anlegget på Syrtveit er satt i system og fungerer tilfredsstillende. Det foregår en løpende utvikling av arbeids- og kontrollrutiner for å optimalisere driften ved anlegget. Tilsynsmyndighetenes krav til oppfølging og dokumentasjon er omfattende og arbeidskrevende, selskapet har de siste årene arbeidet mye med dette og har fått positive tilbakemeldinger fra tilsynsmyndighetene.

Brann i administrasjonen

På tross av at administrasjonen ble totalskadd i brann 1. august 2017, har det ikke vært noen større driftsproblemer ved Syrtveit Avfallsanlegg. Anlegget var bare stengt en dag grunnet brannen. Brannen var forårsaket av lynnedslag, det var bare materielle verdier som gikk tapt i brannen.

Avfallsbodene for hytteabonnenter fungerer bra i hele dalen og det er kommet mange positive tilbakemeldinger på dette.

Gjenvinningsstasjonene fungerer bra, er mye brukt og abonnentene er fornøyd med tilbudet.

Avfallsmengder og gjenvinning

I tabell 1 ses utviklingen i levert mengde avfall gjennom de siste 5 årene. I denne periode har mengden avfall fra private (husholdnings- og hytteabonnenter) økt med gjennomsnittlig 1,8 % pr. år.

Mengden av mottatt næringsavfall er blitt drastisk redusert i perioden, dette skyldes at Elkem ikke lengre leverer dekkmasse.

Gjenvinningsandel

For husholdningsavfall var gjenvinningsprosenten i 2017 62 % (unntatt avfall til forbrenning). Hvis avfall til Returkraft tas med blir gjenvinningsprosenten 98 %. For næringsavfall gjelder tilsvarende gjenvinningsprosent 62 % og 98 %. For all avfall som selskapet har tatt imot i 2017 blir den gjennomsnittlige gjenvinningsprosent 98% (ikke korrigert for gjenvinningsgraden ved Returkraft). I 2016 var gjenvinningsprosenten på 97,6. All avfall som selskapet har tatt i mot i 2017 er generert i Setesdal regionen.

Fraksjon / år	2013			2014			2015			2016			2017		
	Hus- hold	Hyt- ter	Næ- ring	Hus- hold	Hyt- ter	Næ- ring	Hus- hold	Hyt- ter	Næ- ring	Hus- hold	Hyt- ter	Næ- ring	Hus- hold	Hyt- ter	Næ- ring
Våtorganisk avfall	619	36	19	630	69	27	615	67	91	562	58	24	440	62	49
Glass- og metallemballasje	139	25	5	146	41	4	136	56	3	158	40	7	139	40	3
Papp og papir	506	44	395	444	67	336	429	69	307	403	63	197	371	49	219
Plast	78	7	9	87	13	10	88	9	9	85	7	7	94	18	64
Restavfall (komprimatorbil)	527	698	28	494	657	66	511	744	40	468	638	65	370	644	58
Restavfall fra miljøstasjonene	1227		521	1407		535	1655		528	1805		560	1883		656
Treverk/bygningsav- fall	760		198	738		340	1112		276	1050		290	1230		470
Jern og metaller	234		133	267		74	231		6	199		45	353		25
EE-avfall, hvitevarer,	125		24	171		33	196		18	217		43	165		24
Slam	1339		137	1442		79	1215		95	1303		93	1297		49
Dekkmasse	9		1017	22		525	22		5	22		13	23		62
Annet	451		70	353		49	302		214	304		104	374		186
Total Hushold/næring	6824		2556	7048		2078	7457		1501	7382		1448	7199		1865
Totalt for SMG	9380			9126			8958			8830			9064		

Tabell 1: Viser fordelingen mellom husholdningsavfall, Hytteavfall og næringsavfall for perioden 2012- 2016. Som det ses ligger mengden den totale mengde avfall relativt stabilt. Mengden av husholdningsavfall har økt, mens mengden av næringsavfall har gått ned. Økningen i husholdningsavfall synes å skyldes avfall som kommer inn i på gjenvinningsstasjonene. Nedgangen i næringsavfall skyldes at leveransene av dekkmasse fra Elkem har opphørt. Mengden av ordinært næringsavfall har liten variasjon innen perioden. Den totale mengde avfall fra husholdninger er vesentlig høyere end for hytter likevel samles det inn mer restavfall fra hytter end fra husholdning.

Påvirkning av ytre miljø

Aktivitetene ved Syrtveit Avfallsanlegg kan deles i de tre hovedområdene: Gjenvinning, kompostering og deponering.

Gjenvinningsanlegg

Gjenvinningsanlegget har bare liten negativ effekt på det ytre miljø. På sikt vil gjenvinningsanlegget bidra positivt til det ytre miljø fordi avfall som er spesielt skadelig for miljøet sorteres ut. Den negative effekt består av flygeavfall som føres med vinden ut i de tilstøtende arealer, dette avfall plukkes opp flere ganger i året.

Komposteringsanlegg

Komposteringsanlegget påvirker bare det ytre miljø i liten grad i form av lukt, overflateavrenning og ”fugleplage”.

Problemer med lukt oppstår under spesielle værforhold på vinterstid. Luktproblemet har likevel ikke vært av en sådan karakter at det er kommet inn klager på dette i 2017.

Ved store nedbørsmengder er det en del overflateavrenning fra komposteringsanlegget. Avrenningsvannet inneholder mindre mengder med organisk materiale og noe nitrogen. Vannet ledes til en infiltrasjonsgrøft for infiltrering i

grunnen. Mengdene av både organisk materiale og nitrogen er så små at det ikke har noen målbar effekt på det ytre miljø.

Matavfallet som blir kompostert er veldig interessant for fugl. Det er mest måke, kråke og ravn som er interessert i matavfallet. Måkene kan være til ulempe for fisken i Otra og Byglandsfjorden, da de er mellomvert for innvollsorm som snylter på fisken. Kråke og ravn drar med seg avfall med matrester til omgivelsene rundt anlegget. Problemet med fugl forsøkes minimalisert ved rask behandling av matavfallet, slik at det blir mindre attraktivt og gjennom regulering ved skyting (avtale med det lokale jeger og fiskarlag).

SMG har avtale med et Anticimex om skadedyrbekjempelse.

Deponi

Deponiet påvirker det ytre miljø på tre måter: flygeavfall, lukt og forurenset sigevann.

Ved deponering av avfall er en del av deponiet åpent slik at vinden kan få tak i avfall som ligger løst på det åpne deponiarealet. Avfallet dras med ut i nærmiljøet og forsøpler dette. For å unngå denne forsøplingen holdes det åpne deponiarealet så lite som mulig. Da det stort sett er større gjenstander som deponeres i dag er flygeavfall ikke noe større problem på deponiet. Lag og foreninger leies inn til å plukke opp flygeavfallet. De omkringliggende grunneiere aksepterer at en fyllplass vil føre med seg visse ulemper og virker veldig fornøyd med den løsningen som er i dag.

Da den åpne deponiflate er liten og avfallet som deponeres ikke inneholder organisk materiale er det ingen eller få luktplager fra deponiet. Det er ikke kommet inn naboklager på lukt fra deponiet.

Selskapet gjennomførte i 2009 en prøvepumping av deponigass (metangass), denne viste at konsentrasjonen av metangass var så lav at gassen ikke kunne utnyttes uten betydelige kostnader. Selskapet har derfor fått fritak fra krav om deponigassanlegg, men må i stedet etablere et metanoksidasjonsfilter ved avslutning av deponiet. Produksjonen av metangass er med stor sannsynlighet sterkt avtagende grunnet manglende tilføring av organisk materiale, noe som andre deponier med deponigassanlegg har bekreftet.

Deponiet på Syrtveit har direkte infiltrasjon av sigevannet. Det vil si at vannet som renner gjennom deponiet renner ned i grunnen under deponiet og filtreres/renses i løssmasseavsetningene som vannet renner gjennom. Fra ethvert deponi som får tilført en vannmengde, som er større enn den som forbrukes under nedbrytningsprosessen i selve deponiet og den fordunstning som skjer fra overflaten, vil det oppstå avrenning av sigevann. Ved deponier tilsvarende det på Syrtveit med direkte innfiltrering i grunnen vil sigevannet forurense de stedlige masser. Deponiet på Syrtveit tar bare imot husholdningsavfall og lettere industriavfall, dette anses for å være mindre forurensende. Beregninger tilsier at med den avrenning som skjer i dag vil løssmasseavsetningene ha kapasitet til å rense sigevannet de neste 100 år.

Driften av deponiet innebærer et miljøkontrollprogram som skal fange opp evt. endringer i utslipp fra deponiet. Som et ledd i miljøkontrollprogrammet analyseres prøver av sigevannet fra deponiet 4 ganger i året. Parameterne som det måles på

ligger stabilt bortsett fra en mindre variasjon som sannsynligvis skyldes nedbørsforhold.

Deponiet på Syrtveit ligger ca. 80m fra Otra som er resipient for sigevannet. Ved en undersøkelse gjort av NIVA i 2003 kunne det verken ses eller måles noen påvirkning av Otra. Det gjennomføres årlige synfaringer langs Otra for å se om det er endringer av miljøet i strandsonen som kan indikere at en forurensing fra deponiet finner sted. Det er frem til i dag ikke funnet tegn som kan knyttes til driften av deponiet på Syrtveit.

SMG har foretatt en miljørisikovurdering av deponiet på Syrtveit i forbindelse med søknad om konsesjon for drift etter 2009. Miljørisikovurderingen konkluderer med at forurensingen av sigevannet er begrenset og nærmiljøet klarer å ta hånd om denne. På bakgrunn av denne vurdering har selskapet fått konsesjon til drift av deponiet etter 2009.

I årene fremover vil det være beskjedne mengder avfall som vil bli deponert. Dette betyr at det over tid vil bli mindre utslipp fra deponiet både til jord, vann og luft.

Selskapet har i 2017 ikke mottatt klager på lukt støy eller støvplager fra anlegget.

Evje, 06.06. 2018

Torgeir Hodne
leder

Liv Hilde Holm

Kjell Øyvind Berg

Geir Helge Solheim

Egil Mølland

